

Timo P. Nieminen
Avauspuhe ECO2-hankkeen seminaarissa ”Vuonna 2020”
29.11.2012 Monitoimitalo 13, Tampere

Tampereen kaupungin puolesta toivotan teidät lämpimästi tervetulleiksi ECO2 –hankkeen kolmivuotisen käynnistysvaiheen päätösseminaariin, jonka otsikkona on ”Vuonna 2020”. Se kertoo siitä, että katseemme ei tänään ole eilisessä, vaan huomissa.

Tervetuloa myös Sitran ja Tekesin edustajat. Te olette olleet tärkeitä kumppaneita ECO2-hankkeessa, ei vain rahoittajina, vaan myös osajina ja verkostojen luojina.

ECO2-hanke käynnistyi vuoden 2010 keväällä. Sen tavoitteeksi asetettiin Tampereen kaupungin ilmastositoumusten toteuttaminen, vähähiilisen kaupungin toimintamallien kehittäminen, ympäristöliiketoiminnan edistäminen ja edelläkävijyys ilmastoasioissa. Tavoitteet ovat varsin kunnianhimoisia. Siihen nähden vajaassa kolmessa vuodessa hankkeessa on saatu paljon aikaan.

ECO2 on ollut laajin kuntien ilmastohanke Suomessa. Se on Tampereen kaupungin strateginen hanke, joka kokoaa kaupungin eri toimijat yhteistyöhön kasvihuonekaasupäästöjen kehittämiseksi. Sitran mukanaolo on ollut tärkeää, koska sitä kautta olemme saaneet rahoitusta ja asiantuntemusta uusien, ekotehokkaiden toimintamallien kehittämiseen ja laajempaan verkostoitumiseen tutkijoiden, yritysten ja muiden julkisen sektorin toimijoiden kanssa sekä myös kontakteja kansainvälisiin verkostoihin.

ECO2:n tunnuksat ovat ”Sanoista ilmastotekoihin” ja ”Kohti hiilineutraalia kaupunkia”. Miten ne ovat toteutuneet? Mainitsen eräitä konkreettisia ilmastotekoja Tampereella kolmen viime vuoden ajalta:

- Vuorekseen on noussut Suomen energiatehokkain asuntoalue – eli asuntomessualue, jossa on mm. kaksi nollaenergiataloa ja 7 passiivienergiataloa.
- Tampereen kaupungin tilakeskus on rakentanut Suomen ensimmäisen passiivienergiatasoisen päiväkodin, jonka katolla on aurinkovoimala, eli Luhtaan päiväkodin.
- Vuoreksen Isokuuseen on alettu rakentaa Suomen suurinta puukerrostaloaluetta.
- Uusien asuinalueiden suunnittelussa on otettu käyttöön energia- ja hiilitarkasteluja, joiden avulla voimme rakentaa entistä energiatehokkaampia kaupunginosia esimerkiksi Härmälänrantaan, Niemenrantaan ja Nurmi-Sorilaan.
- Olemme perustaneet rakentamisen ja asumisen energianeuvontakeskuksen, RANEN, ja ottaneet käyttöön tontinluovutuksessa uusia energiavaatimuksia ja myös kannustimia.
- Tampereen Sähkölaitos on lisännyt uusiutuvan energian osuuden muutamassa vuodessa kolminkertaiseksi ja se on nyt noin 14 prosenttia.

- Tampereen Sarankulmaan rakennetaan parhaillaan Suomen suurinta pellettivoimalaitosta.
- Joukkoliikenteen kävijämäärät on saatu nousemaan vuodesta 2006 lähtien noin 3 – 5 prosentilla vuosittain. Katuraitiotien suunnittelu on hyvässä vauhdissa.
- Uusia pyöräteitä on rakennettu tänä vuonna 5 kilometriä ja keskustan pyöräilyoloja parannettu rakentamalla mm. kaksi kevyen liikenteen siltaa ja Rongankadun kevyen liikenteen tunneli. Pyöräilyn määrä on kasvanut Tampereella 40 prosenttia 2000-luvulla.

Tässä joitain esimerkkejä Tampereen kaupungin ilmastotoeista. Ne ovat Tampereen kaupungin eri yksiköiden hyvän yhteistyön tulosta ja siitä haluan kiittää kaikkia toimintaan osallistuneita. ECO2:n rooli on ollut tärkeä, koska se on koordinoanut ilmastotyötä, tuonut asiantuntemusta ja kehittänyt uusia toimintamalleja. Se on myös osaltaan rahoittanut käytännön hankkeita.

Tässä tilaisuudessa on jaossa uuni tuore selvitys ECO2-hankkeiden aikaan saamista päästövähennyksistä. Ramboll Oy:n tekemän selvityksen mukaan Tampereen kaupungin jo päätetyillä ja käynnissä olevilla toimenpiteillä saavutetaan yli 600 000 tonnin vähennys kasvihuonekaasupäästöihin vuoteen 2020 mennessä. Se on yli 20 prosenttia kokonaispäästöistä. Eli voimme saavuttaa EU:n pormestareiden ilmastositoumuksessa antamamme lupauksen.

Se edellyttää kuitenkin sitä, että ne suunnitelmat ja hankkeet, joita olemme käynnistäneet, myös toteutetaan. Keskeistä on Tampereen Sähkölaitoksen strategia lisätä uusiutuvia polttoaineita. Sen osuus on peräti 500 000 tonnia päästövähennyksistä. Kuitenkin myös muita toimia tarvitaan, jotta pääsemme tavoitteeseemme.

ECO2-hankkeessa edistettyjen toimien osuus on yli 100 000 tonnia päästövähennyksiä. Se koostuu lukuisista hankkeista, jotka liittyvät energiatehokkaaseen kaupunkisuunnitteluun ja rakentamiseen ja vähäpäästöiseen liikkumiseen ja asumiseen. Monen yksittäisen asian merkitys voi näyttää pieneltä, mutta osana ekotehokkaan kaupunkikehityksen kokonaisuutta ne ovat tärkeitä.

Vuodenvaihteessa siis päättyy ECO2-hankkeen kolmevuotinen käynnistysvaihe. Sen aikana oli tarkoitus kehittää pysyviä uusia toimintatapoja vähähiilisen kaupungin edistämiseksi. Paljon on tapahtunut, mutta monia asia on vielä kesken tai alkuvaiheessa.

Siksi Tampereen kaupunki on päättänyt, että ECO2-hanke jatkuu strategisena hankkeena edelleen vuosina 2013 – 2015, ja vie eteenpäin aloitettuja hankkeita. Tavoitteemme ei ole vähäisempi kuin tehdä Tampereesta Suomen kiinnostavin kehitysalusta vähähiilisen, ekotehokkaan ja älykkään kaupungin innovaatioille ja demonstraatioille.

Hyvät kuulijat

Tampere on kolmessa vuodessa noussut yhdeksi Suomen kärkikaupungeista ilmastoasioissa. ECO2-Ekotehokas Tampere -hanke on yhdistänyt kaupungin eri toimijat kehittämään vähähiilistä kaupunkia. Ekotehokkuudesta on tullut yksi Tampereen tavaramerkki maailmalla. Siitä kertoo sekin, että ECO2-hanke sai vajaan kolmen vuoden aikana kolme kansainvälistä tunnustuspalkintoa esimerkkinä hyvästä toimintamallista ilmastoasioissa.

Tampereen kannattaa pyrkiä edelläkävijäksi ilmastoasioissa, sillä se luo uutta osaamista ja yrittämistä, jolla on kysyntää maailmalla. Siksi haastan kaikki tamperelaiset mukaan konkreettisiin tekoihin sen hyväksi, että vuonna 2020 Tampere on Euroopan ilmastokaupunkien ja puhtaan teknologian ykkönen.